

Monumentnummer*: 517378

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 05 november 2001
Kadaster deel/nr 82753/37

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Westeremden Eemsdelta Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Westeremden

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Stedum E 805

Omschrijving**

Inleiding

Gereformeerde ZAALKERK met aangebouwde CONSISTORIE, gebouwd in 1934 door architect A. Wiersema uit Bedum in een regionale variant op de Amsterdamse School-stijl. Het interieur is bijna nog geheel intact. Een aantal jaren geleden is de indeling van het achterste travee gewijzigd. Bijzonder in het interieur is het vurenhouten rechthoekige meubilair met geometrische motieven. Het orgel, afkomstig uit de oude kerk, van A. Standaart uit Schiedam wordt wegens te weinig monumentale waarde niet van rijkswege beschermd.

De kerk is gelegen aan de noordzijde van het dorp Westeremden tegenover de oude kerk en pastorie uit 1898 ontworpen door P. Tilbusscher; zowel de kerk als pastorie komen niet voor bescherming van rijkswege in aanmerking wegens teveel verbouw. De kerk wordt aan de voorzijde van de openbare weg gescheiden door een eenvoudige uit 1934 stammende ERFAFSCHIEDING, bestaande uit een laag bakstenen muurtje en pijlers waartussen ijzeren buizen; centraal een drie treden hoge gemetselde stoep en twee pijlers met ijzeren lantaarn waartussen twee beweegbare delen.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De symmetrische ZAALKERK op nagenoeg rechthoekige plattegrond is opgetrokken in een gesinterde baksteen en wordt gedekt door een zadeldak waarop zwarte Gotische pannen; hoge gemetselde schoorsteen aan de achterzijde waarin twee smalle betondecoraties; overkragende houten goot. De gevels worden geleed door staande vensters onder rollaag met roedenverdeling en bakstenen onderdorpel; aan zowel de noord- als zuidzijde vier steunberen waarboven een smalle vooruitspringende betondecoratie.

De entree bevindt zich in een halfrond uitgebouwd portaal in de voorgevel (westzijde) en bestaat uit twee halfronde houten deuren waarin glas en geometrische motieven met ijzeren gehengen onder rollaag; drie treden hoge gemetselde stoep; twee rechthoekige gemetselde volumes. Aan weerszijden van het portaal een rechthoekige uitbouw met plat dak waarin twee liggende vensters; in de gevelsteen in de linker uitbouw 'Geref. kerk Eerste steen gelegd door E.M. Bos 24 oct 1934'; in de gevelsteen in de rechter uitbouw 'Het woord des Heeren blijft in der eeuwigheid 1 petr. 1:25A'. Zowel aan de linker- als rechterzijde twee staande tweeruits vensters. Boven het portaal vijf staande opklimmende vensters met roedenverdeling waarboven een rooster. Op de top een vierkante dakruiter met naaldvormige spits, verbonden middels hout met zink bekleed, bekroond met een windwijzer in de vorm van een paard.

Aan de noordzijde vier steunberen waartussen twee keer vijf vierruits vensters en vijf tweeruits vensters.

In de top van de achtergevel (oostzijde) een staand rooster. Aan deze zijde is de consistorie aangebouwd.

Aan de zuidzijde vier steunberen waartussen twee keer vijf vierruits vensters en vijf tweeruits vensters.

De aangebouwde vijfzijdige deels onderkelderde CONSISTORIE is opgetrokken in een gesinterde baksteen en wordt gedekt door een tentdak waarop zwarte Gotische pannen; overkragende houten goot.

De entree bevindt zich in noordgevel en bestaat uit een houten deur waarin glas en geometrische motieven, onder een betonnen luifel en met zesruits bovenlicht; gemetselde stoep. Boven de entree een dakkapel met overkragende goot waarin een liggend venster. In de achtergevel (oostzijde) drie staande tweedelige vensters met zesruits bovenlicht en twee keldervensters waarvoor een gemetselde koekkoek. In de zuidgevel een staand venster.

In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang: het paraboolvormige gewelf geheel met hout betimmerd waarin vier roosters, de houten lambrizing, de houten vloer, de vlakke houten deuren waarin glas en geometrische motieven, de rechthoekige houten kansel van paneelwerk met aan weerszijden een zes treden hoge trap, de houten lessenaar, boven de kansel op een vooruitspringende betonnen verdieping het (niet-beschermde) orgel met houten kas, het rechthoekige bankenplan (drie rijen) en de banken aan weerszijden van de kansel, het rechthoekige houten doopvont, de houten psalmborden en het paneel waaraan de collectezakken hangen.

Waardering

Gereformeerde kerk met aangebouwde consistorie en erfafscheiding van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een Gereformeerde kerk uit 1934 in de provincie Groningen in een regionale Amsterdamse School-stijl
- vanwege de opvallende vormgeving en detaillering
- vanwege de zeer hoge mate van gaafheid van zowel exterieur als delen van het interieur

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de waardevolle interieuronderdelen
- als goed voorbeeld van het oeuvre van architect A. Wiersema

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Religieuze gebouwen	Kerk en kerkonderdeel	Kerk